

WICEPRZEWODNICZĄCA
OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
WIESŁAWA TARANOWSKA

Do druku nr 1830

Warszawa, 20 kwietnia 2009 r.

OPZZ-Z2/WT/56/09/AS

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

W odpowiedzi na pismo PS-57/09 z dnia 31 marca 2009 roku, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zgłasza następujące uwagi do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawy o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw.

Proponujemy Art. 134 ust. 1 nadać następujące brzmienie:

„1. Otwarty fundusz emerytalny może pobierać opłaty wyłącznie w formie potrącenia określonej kwoty z wpłaconych składek, nie większej niż 3 %, z tym że potrącenia dokonuje się przed przeliczeniem składek na jednostki rozrachunkowe. Od 2011 r. potrącane opłaty nie mogą być większe niż 2,5 % kwoty z wpłaconych składek.”.

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

tel.: 022 551 55 16, fax: 022 551 55 27

e-mail: taranowska@opzz.org.pl, www: <http://opzz.org.pl>

Uzasadnienie

Większość otwartych funduszy emerytalnych pobiera obecnie opłaty od kwoty wpłaconych składek w wysokości 7 %. Maksymalne wynagrodzenie za zarządzanie określone w statutach funduszy wynosi 0,045 % miesięcznie (nie licząc środków zgromadzonych na rachunku premiovym). Stan ten oznacza, że nie ma praktycznie konkurencji między PTE.

Podobny charakter działalności co fundusze emerytalne prowadzą fundusze inwestycyjne oraz fundusze kapitałowe zakładów ubezpieczeń. Produktem zabezpieczenia emerytalnego są również pracownicze programy emerytalne (PPE), w ramach których środki są inwestowane w otwarte fundusze inwestycyjne.

Maksymalny poziom opłat i wynagrodzenia za zarządzanie w otwartych funduszach inwestycyjnych, w szczególności w PPE, jest znacząco niższy niż analogiczne koszty w otwartych funduszach emerytalnych.

W akcyjnych funduszach inwestycyjnych maksymalny poziom opłat manipulacyjnych kształtuje się na poziomie od 3,5 % do 5,5 %, natomiast wynagrodzenie za zarządzanie kształtuje się na poziomie 4,5 % wartości aktywów w skali roku. W funduszach obligacji maksymalny poziom kształtuje się na poziomie ok. 2 %, a wynagrodzenie za zarządzanie na poziomie do 2 % wartości aktywów. W przypadku funduszy rynku pieniężnego najczęściej opłaty manipulacyjne nie są pobierane, a wynagrodzenie za zarządzanie kształtuje się na poziomie do 1,5 %.

Maksymalny poziom opłat obowiązuje przy najgorszym scenariuszu inwestowania, tj. dla małych kwot i na krótki okres czasu.

W funduszach inwestycyjnych powszechnie obowiązuje praktyka, że opłaty maleją:

- 1) przy większych wpłatach,
- 2) przy większej wartości już wpłaconych środków,
- 3) przy długim okresie inwestowania;

co oznacza w praktyce, że opłaty manipulacyjne oraz wynagrodzenie za zarządzanie są znacząco niższe.

Dla uczestników posiadających znaczne środki w funduszu oraz utrzymujących te środki przez dany okres na podstawie odrębnej umowy, wypłacane jest ponadto tzw.

świadczenie dodatkowe przez TFI z opłaty za zarządzanie, co oznacza, że koszty ponoszone przez tych uczestników funduszy są jeszcze mniejsze.

W PPE często opłaty manipulacyjne nie są pobierane, a wynagrodzenie za zarządzanie kształtuje się dla funduszy akcyjnych na poziomie od 2% do 3%, a dla funduszy papierów dłużnych na poziomie ok. 1 %.

Stan ten oznacza, że środki w gromadzone w PPE są obciążone niższymi kosztami niż środki zgromadzone w ofe. Wysokość opłat pobieranych w ofe od składek praktycznie może oznaczać, że przez rok kwota składki nie zarabia, ponieważ jednostki rozrachunkowe przydzielone za daną składkę, w wyniku potrącenia opłaty wynagrodzenia za zarządzanie, najczęściej mogą osiągnąć wartość wpłaconej składki dopiero po roku.

Przyczyną takiego stanu rzeczy najprawdopodobniej jest fakt, że pracownicy mają ustawowy przymus przynależności do ofe, a PPE są dobrowolne. Biorąc pod uwagę wielkość aktywów zgromadzonych w ofe w porównaniu z PPE, koszty członkostwa w ofe powinny być niższe niż w PPE.

Biorąc pod uwagę, wysokość kosztów uczestnika w PPE oraz, że co najmniej 60 % aktywów ofe stanowią papiery dłużne, a maksymalny poziom zaangażowania w akcje stanowi 40 % aktywów funduszu, opłata pobierana od składek w ofe mogłaby kształtować się na poziomie ok. 1,5 %, ponieważ

$$60 \% * 1 \% + 40 \% * 2,2 \% = 1,48 \%, \text{ gdzie}$$

a) 1 % stanowi wysokość opłaty do części papierów dłużnych,¹

b) 2,2 % stanowi wysokość opłaty do części akcyjnej ofe,

Popierając projekt ustawy w zakresie obniżenia opłat uważamy, że przedstawione powyżej argumenty w pełni uzasadniają aby w dalszej perspektywie czasowej opłata od składek została obniżona poniżej 3, 5 %, np. do 2,5% poczynając od 2011 roku.

-----

1. Papiery dłużne kupowane są od banków – powinno się umożliwić ich kupowanie bezpośrednio, co pozwoli na wyeliminowanie pośrednika i obniżenie kosztów

Poprawka 2.

Art. 136 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Otwarty fundusz może pokrywać bezpośrednio ze swoich aktywów także koszty zarządzania funduszem przez towarzystwo według stawki ustalonej w statucie, jednak nieprzekraczającej kwot obliczonych według następującej skali:

Wysokość aktywów netto (w mln zł)		Miesięczna opłata za zarządzanie otwartym funduszem od aktywów netto wynosi:
Ponad	do	
	8 000	0,035 % wartości aktywów netto w skali miesiąca
8 000	20 000	2,8 mln zł + 0,030 % nadwyżki ponad 8 000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
20 000	35 000	6,4 mln zł + 0,025 % nadwyżki ponad 20 000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
35 000	50 000	10,15 mln zł + 0,015 % nadwyżki ponad 35 000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
50 000	65 000	12,4 mln zł + 0,008 % nadwyżki ponad 50 000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
65 000		13,6 mln zł + 0,005 % nadwyżki ponad 65 000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca

Kwota ta jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.”

Poprawka 3.

Dodaje się nowy artykuł 182b w następującym brzmieniu.

„1. Otwarty fundusz przekazuje ze swoich aktywów na rachunek motywacyjny środki w kwocie nie wyższej w skali miesiąca niż 0,008 % wartości zarządzanych aktywów netto funduszu. Kwota ta jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca. Powszechne towarzystwo nie później niż w pierwszym dniu roboczym kolejnego miesiąca dokonuje wpłaty tej kwoty na rachunek motywacyjny.

2. Otwarty fundusz otwiera rachunek motywacyjny, na którym są przechowywane środki, o których mowa w ust. 1. Środki te stanowią część aktywów funduszu i są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.

3. Jeżeli stopa zwrotu z jednostki rozrachunkowej za każdy rok w okresie ostatnich trzech lat była wyższa co najmniej o 5 % niż podana przez organ nadzoru do publicznej wiadomości średnia rentowność obligacji Skarbu Państwa każdego roku badanego okresu, to towarzystwo zarządzające funduszem nabywa uprawnienie do środków zgromadzonych na rachunku motywacyjnym za pierwszy rok badanego okresu, w przeciwnym wypadku towarzystwo zarządzające funduszem przekazuje niezwłocznie te środki do otwartego funduszu. Środki z rachunku motywacyjnego przenoszone są niezwłocznie odpowiednio na rachunek towarzystwa albo do otwartego funduszu.”.

Uzasadnienie

Poprawki 2 i 3 wprowadzają mechanizm motywujący dla PTE do efektywnego zarządzania i stanowią wynagrodzenie z tytułu wyników zarządzania. Jeżeli członkowie OFE zarobili, to wówczas zysk dla PTE jest uzasadniony. Zaproponowane rozwiązanie przez Rząd ograniczenia udziału w rynku dużych ofe, co jest zrozumiałe ze względów systemowych, nie powinno odbywać się kosztem członków ofe, negatywnym wpływem na jakość zarządzania.

Zaproponowane w tabeli opłaty są niższe od zawartych w projekcie ustawy. Wynika to jednak przede wszystkim z dwóch powodów, a mianowicie:

1. Zaproponowanego odpisu na rachunek motywacyjny, który w pewnym stopniu równoważy propozycję niższych opłat
2. Nie ograniczania kwotowego opłat w ostatnim (najwyższym) przedziale opłat od wysokości aktywów, co zapewni towarzystwom emerytalnym dalszy zysk i motywację do pozyskiwania nowych członków

Reasumując, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w pełni popiera ideę obniżenia kosztów działalności zaś zaproponowane zmiany mają na celu zwiększenie konkurencyjności między funduszami, ich motywowanie do lepszego zarządzania aktywami a także konsumuje postulat członków funduszy o konieczności uzależnienia dochodów towarzystw od uzyskiwanych wyników finansowych.

Z poważaniem

